



ЛИТЕРАТУРНО-КРИТИЧЕНЪ И НАУЧЕНЪ ЛИСТЬ НА ВАРНЕНСКАТА СРЪДНОШКОЛСКА МЛАДЕЖЪ.

Разрешенъ отъ Мин. Нар.  
Просвѣщението съ заповѣдъ  
№ 30,320 отъ 12 октом-  
ври 1931 г.

ИЗДАВАТЪ УЧЕНИЦИ.  
СЪТРУДНИЧАТЪ УЧЕНИЦИ.

Абонам. 30 лв.—Брой 2 лв.  
За странство 50 лв.  
Статии и писма—Б. Бяновъ  
„Мария Луиза“ 4.  
Всички суми — Ал. Дави-  
довъ ул. „Котелъ“ № 7.

## Всебългарската радост.

На 30 януарий т. г. българският народъ празнува рождения ден на своя пръв гражданин — Н. В. Царь Борисъ III.

На всъкого сѫ известни голъмъ опасности, на които бъ изложено нашето Отечество следъ последната война, за да става нужда да ги изброяваме сега. Но ние не можемъ да не отбележимъ, че въ онъзи критически времена младият Царь изпълни достойно своите задължения и че и това, което имаме днесъ, се дължи до голъма степень Нему. Така България може да запази своята политическа независимост, първото условие за творчество и напредъкъ.

Радостта на българския народъ става още по-голъма, защото 17 дни преди това въ столицата на България се роди първата царска рожба — българската княгиня Мария Луиза.

България грижливо и съ любовъ ще отгледа тоза място цялите, поникнало подъ януарския снегъ, за да ни зарадва като предвест-

никъ на идващата пролътъ. Защото се чувствува, че края на зимата е близъкъ, и че скоро отъ сънжните пръсти и бури не ще остане ни поменъ. Тогава пакъ ще грънне радостното пролътно слънце, птичките ще запътят своите пътници, а лекият пролътъ вътрешъ освенъ благовонията на цветя и дървета ще носи стоновете и писъците на милионите поробени българи, останали отвъд четирите черни граници.

Но . . . никоя неправда не е въчна. И за многострадална България пролътъта скоро ще настъпи. А въ лицето на царското дете българският народъ вижда първата усмивка на съдбата.

Присъединявайки се напълно къмъ изказаните отъ цълокупния поробенъ и свободенъ български народъ честитки, ние пожелаваме здраве и дълголетие на Царът на всички българи и щастие и напредъкъ на малката българска княгиня.

„VIDELINA“.

Зловещо мрачна картина представлява нашия общественъ и стопански животъ. Войните предизвикаха мораленъ и материаленъ кризисъ, който все повече и повече се задълбочава и разстройва културно обществения и стопански животъ на нашата нация. Пълната неизвестност за утрешия денъ чеरтае мрачни перспективи предъ съзнанието на българския народъ. И вътъзи тежки времена погледите на всички се обръщат къмъ новото поколъние — къмъ родната младежъ, въ която трептятъ животворните струи на надеждата за по-съвършенъ и по-добъръ животъ.

Младежката се намира въ оная възрастъ, когато личността, въ духовното си развитие, излиза отъ своето детско и юношеско невинно състояние, и влиза въ новъ периодъ на живота. Младите се носятъ въ себе си пламъка на непокварената душа, гърди съ имъ сѫ изпълнени отъ възвиши състремежи и непорочни чувства. Тъ се издигатъ надъ съвото еднообразие на живата, потисканъ отъ порочни предразсъдъци. Тъ — младите поколъния — сѫ предвестници на нови епохи, нови времена. Тъ сѫ обновителните легиони, призовани отъ нациата да изпълнятъ своята дългъ къмъ Родината. Чрезъ тъхъ народната душа

гадае утрешията си съдба.

Обаче, младежката не тръбва да се самозалъгва отъ благородството и красотата на възлаганиетъ и надежди и благопожелания. Не. Защото въпреки благородните стремежи на буйнотупящите имъ сърдца въпреки волниятъ имъ полетъ къмъ всичко възвиши и красиво, тъмъ липсва нѣщо, безъ което тъ не могатъ се справи съ житейската борба. Това е житейската опитност, мъдростта на по-старите. Младите тръбва да доизграждатъ това, което пазителите на традициите въ миналото сѫ творили. Тъ тръбва да се движатъ съ пълно съзнание по пътя, който ще ги изведе далечъ отъ подлото и дребнавото въ живота. И по този пътъ тръбва да вървятъ смѣло, съ воля и младежки ентузиазъмъ, защото този е пътъ къмъ напредъка и величието на нашата нация.

Само по този начинъ родната младежъ ще устои на житейската поквара и разложение. Освободена отъ духа на отрицанието, надъхана съ чистия идеализъмъ на родолюбието и обогатена съ всестранни научни познания, тя ще стане единъ день мощенъ двигателъ на обществен-стопанския животъ на Родината.

Б. Бяновъ.

## Ученническиятъ вестници.

Тъ сѫ сравнително ново явление. Едва преди три години излѣзе въ София първия български ученически вестникъ. Следъ това излѣзоха такива въ Варна, Пловдивъ, Бургасъ и днесъ въ България излизатъ 7—8 вестника и едно списание, издавани само отъ ученици и подържани изключително отъ тъхъ.

Причинитъ за появяването на ученическиятъ вестници тръбва да търсимъ едно въ повишение културенъ уровень на нашата сръдношколска младежъ, и друго въ влиянието на обществения животъ, въ положителенъ смисълъ, върху същата. Заедно съ бъдното, но непрестанно развитието на българския народъ въ културно отношение върви и онова на неговата младежъ. Отъ друга страна бурниятъ общественъ животъ, съ всичките свои положителни и отрицателни черти не може да не спрѣвниманието ѝ. Притечаваща сравнително критиченъ погледъ, тя не може да не схване противоречието между казаното и извършено, не може да не отрече, поне въ себе си, духовното разединение на българския народъ и може би ще потърси причината за това въ политическата раздробеност на партии, крила, крилца, перца и перущинки, плодъ на кариеризма и грубите и жестоки партизански народи. Ето че този животъ повлиява на значителна част отъ българската младежъ въ смисълъ, че предизвиква у нея желание да служи честно и безкористно на своя народъ. Лишена отъ възможността да се предаде прѣко на тая цель поради своята възрастъ и неподгответътъ, тя се задоволява да служи честно и безкористно на своя народъ. Лишена отъ възможността

на значителна част отъ българската младежъ въ смисълъ, че предизвиква у нея желание да служи честно и безкористно на своя народъ. Лишена отъ възможността

на значителна част отъ българската младежъ въ смисълъ, че предизвиква у нея желание да служи честно и безкористно на своя народъ. Лишена отъ възможността

на значителна част отъ българската младежъ въ смисълъ, че предизвиква у нея желание да служи честно и безкористно на своя народъ. Лишена отъ възможността

настоятели отчетете се незабавно!

М. Ковачевъ — В. М. Г.

## ИДЕАЛИЗЪМЪ.

Идеализъмъ е най-свѣтлата проява на човѣшката душа и съставя истинската красота на човѣшката душа.

Идеализъмъ е отрицание на егоизма, животинското и материализма у хората.

Да бѫдешъ идеалистъ, значи да надрастнешь и побѣдишъ своето „азъ“, да се отречешъ отъ себе си, или най-малкото да поставишъ себе си въ услуга на народа и обществото.

Идеалистътъ е безкористенъ добростъвѣстъ и самоотверженъ служителъ на общото благо. Той не мисли за себе си, а за другите. Общите народни, държавни и обществени цели, задачи, нужди и интереси поставя по-горе отъ своите. „Нищо за себе си лично, а всичко за народа!“ — е неговия девизъ.

Безъ идеализъмъ нѣма истинска проява на общественостъ и патриотизъмъ; нѣма истинско служене на народа и обществото. Най-висшиятъ изразъ на идеализма е самопожертвуващия. „Нѣма по-голъма любовъ отъ тази да положи човѣкъ душата си за свой близки“, — казва Христосъ. Всичко велико, благодаречно, ползотворно въ историята и въ живота на човѣчеството е плодъ на възторженъ идеализъмъ и самопожертвуващостъ, на каквито сѫ били и сѫ способни хора съ велики души и безкрайно човѣколюбие.

Идеалистъ бѣ Сократъ, който бѣ осъденъ да изпие чашата съ отрова, защото проповѣдващъ истината на атинските граждани. Идеалисти бѣха всички пророци и апостоли на божественото слово, гонени, мъчени

и избивани немилостиво. Идеалисти бѣха всички хора на науката презъ срѣдните вѣкове, що бѣха изгаряни живи на огнената клада. Идеалисти сѫ били всички борци за правда и свобода.

Своето национално духовно и политическо възраждане и освобождение бѫлгарите дължимъ на идеализма на хора като Паисия, Софрония, Берона, Априлова, Неофита Рилски, Неофита Бозвели, Бр. Миладинови, Ил. Макариополски, Раковски, Каравелова, Левски, Ботева, Бенковски и много други.

Днесъ нѣма идеалисти, нѣма идеализъмъ, затова живота ни е беденъ, пусть и отпадналъ. Ужъ имаме напредъкъ, имаме култура, а сме бедни и търпимъ ужасътъ на една безподобна материална и духовна криза! Материалното, чувственото и животинското битие ни е обвзело и ние сме негова жертва. Днешните общественици сѫ лишиeni отъ всѣ-каквъ идеализъмъ. Тъ малко мислятъ за народа, за народното благо, за народните идеали, а повече мислятъ за себе си.

Идеализъмъ тръбва — повече идеализъмъ отъ страна на всички за благото на България.

Не е достатъчно да си служи на Родината; тръбва да не представашъ да й служишъ.

Балзакъ.

Само готовия да умре всѣкога съ честь е достоенъ да живѣе.

Монтескьо.

Ал. Сп. Ганевъ — София.

## Любовъта къмъ отечеството у Ботева.

Ботевъ е рожба на българския народъ. Като такъвът, той принадлежи само нему. И макаръ човекъ съ неограниченъ духъ, той си остава свързанъ съ народъ и Отечество. Той е поетъ на народа, но задъ страданията и надеждите на народа — на отдеинните негови единици, — той вижда страданията и надеждите на своята Родина — органическото цѣло отъ родната природа и събрата му. И на много места е ясно, че Ботевъ слива народъ съ Отечество. Той е свързанъ съ родния си кѫтъ, съ Отечество и отива да се бори за него, защото не може

да гледа, турчинъ че бъснѣй,  
надъ бащино ми огнище.

Родната обстановка му е скажа. И той питае най-нѣжни чувства къмъ родното:

„тамъ, дето азъ съмъ порастналъ  
и първо малко засукалъ.

Зашо Ботевъ се възхища отъ дѣлата на тѣзи, които се бориха за политическото освобождение на народа ни? — Обладанъ отъ обич къмъ Родината, той е във възторгъ отъ всички, които работятъ за нея. Своето патриотическо чувство той изразява във възпѣване подвизите на българските борци — герои. Плодъ на това чувство сѫ стихотворенията му: „Хайдути“, „На прощаване“, „Хаджи Димитъръ“ и „Обесването на Левски“. Въ последното Ботевъ плаче за черната смърт на апостола Левски:

...стърчи, азъ виждамъ, черно бѣсило  
и твоя единъ синъ, *Българо*,  
виси на него съ страшна сила.

Въ единъ такъвъ тежъкъ моментъ Ботевъ се обръща къмъ своята майка, която плаче заедно съ него. А коя е неговата велика майка?

О, майко юя, родиши мила,  
зашо тъй жално, тъй милно

плачешъ?

Той благоговѣ предъ великиятъ синове, които България е излъчила, и самъ имъ дава наградата на безсмъртието: „*Тозъ, който падне въ бой за свобода, той не умира*“.

*Отечество мило любя,  
Неговия заветъ пазя.*

Нѣма по-хубави думи, които да ни характеризуватъ този, който се опълчи срещу угнетителя на българската земя и народъ:

А тиранинътъ върлува  
и бъзчести край нашъ роденъ..

Ботевата любовъ е така силна, както е силна и омразата му. А кого обича той? — „Ако умра, то знай че после *отечеството си* съмъ обичаль най-много тебе...“ (Ботевъ до жена си Венета).

Най-напредъ Отечество!

Не по-слабо е изразена любовъта на Ботева къмъ Отечество въ публицистиката му. И тукъ той е оставилъ думи, които вѣчно ще говорятъ за патриота Ботевъ:

Ог. Г. Каракояновъ — София.

## КЪМЪ МЕСЕЧИНАТА.

(Следъ 100 години).

2033 година . . . . . цвѣтенъ май.

Радио-офицерътъ капитанъ Джуджевъ живѣше въ седемдесетъ и петия етажъ на едно софийско здание. Младъ човекъ, на около 30 години, той бѣше веселъ и обичанъ отъ началството си. Една привечеръ Джуджевъ седѣше въ кабинета си и въртѣше синьото копче на своя радиотелевизоръ\*. Предъ него бѣше Варна — царицата на Черно море, модерна съ пулса на живота, който биеше въ нея. Само едно малко заврътане и Варна изчезва, а се явява Симеоновъ градъ, \*\* слѣнцето и цвѣтъто на България. Тукъ Джуджевъ виждаше: само слѣнце, само любовъ и усмивки, а всрѣдъ всичко това се чуха кръшни български хора. Но това не бѣше за дълго. Капитанътъ заврътва синьото копче и всичко изчезва.

\* радиопартеръ, съ който едновременно се вижда на далечни разстояния.

\*\* Става дума за Цариградъ.

Иванъ П. Долапчиевъ  
Търг. У-ще.

## Трѣба ли учениците да бѫдатъ спортисти?

Най-великъ е този, който съ една и съща ръка може да мапише „Ефирия“ и да си сложи вѣнецъ на Олимпийските игри.

Еврипидъ.

Единъ отъ най-сѫществените въпроси, съ голѣма важност за развитието на учениците, е този:

Трѣба ли учениците да бѫдатъ спортисти?

Въпроса се явява отъ това, че докато едни иматъ голѣма полза отъ спорта, други, чрезъ не планомерно спортуване, ставатъ негова жертва.

Ученичеството е възрастта на умствено и физическо съзрѣване. Това е единъ много важенъ периодъ и училищните власти, съзнавайки важността му, въведоха наредъ съ умственото и физическото възпитание. Обаче претрупаността на програмата, каквато е въ частност тая на Търговската Гимназия, създаде едно ограничение на часовете по физическо възпитание и днесъ, седмично, се изучаватъ едва 2 часа. А за да се постигнатъ задоволителни резултати, нуждни сѫ най-малко 6 часа седмично.

И учениците, чувствуващи нужда отъ спортъ, почватъ да спортуватъ извѣнъ училището, сами или групово, безъ надзора и напѣтствията на специално лице. Съ това обаче тѣ вършатъ престъпление надъ себе си.

Спортуването създава здраво тѣло и засилва душевното състояние на младежка-ученикъ, обаче това се постига само чрезъ системна и планомерна работа.

Подготовката по физическо възпитание трѣба да бѫде непрекъстната, всѣкидневна. Само така, постоянно и системно игритѣ действуватъ върху психофизическата природа на младежка и се явяватъ като среѣство за развитие на другарство, взаимна помощъ, съзнателна дисциплина и др.

Това младежитѣ не могатъ да получатъ въ училище. Което имъ се дава тамъ е много малко. И тѣ почватъ да търсятъ среѣство и мѣсто за своето физическо доусършенствуване, което намиратъ въ редоветъ на спотнитѣ ученически д-ва. Ученическиятѣ спортни д-ва изпълняватъ ролята на възпитателъ за физическо развитие.

Учениците трѣба да бѫдатъ спортисти, но организирани спортисти, защото само чрезъ системната работа умственото развитие престава да става засмѣтка на физическото. Защото чрезъ спорта се създава здраво тѣло, здравъ духъ и любовъ къмъ Родината.

Който не обича Отечество си не може да обича нищо.

Джонсонъ.

## СЕЛО.

Тамъ въздуха е топълъ отъ дъха  
На прѣсно изоранитѣ полета  
И е пропитъ съсъ миризъ отъ цвѣтя,  
Които като малки лампи свѣтятъ.

Предъ тебъ се будятъ плоднитѣ поля  
И ти вървишъ, разтвори си сърдцето,  
И чувашъ нѣйде надалеко да звѣнятъ  
На подраниците стада звѣнчетата.

Отъ кривитѣ, продѣнени врата  
Излизатъ хора тихи, добродушни  
Съ запечени лица като прѣстъта  
И съсъ ржце голѣми и отпуснати.

Денътъ се ражда въ pari и мъгла  
И въ сълзи и топълъ потъ угасва,  
А вечеръ разгорѣлата луна  
Голѣма и настърхнала израства.

В. Брѣзинъ.

... И въ историята на нашия потъпканъ народъ се срѣщатъ страници, въ които *българскиятъ иен* е записалъ такива важни и знаменити събития, които ни даватъ право да се гордѣмъ, че и ние сме внесли нѣкога си нѣщо въ историята на общочовѣшкия напредъкъ...“

(Изъ „Праздникътъ на Кирила и Методия“ — в. „Знаме“).

Ботевъ е изпълненъ съ национална гордостъ, че е рожба на единъ народъ, чийто гений е „записалъ важни и знаменити събития“ и е допринесъл „нѣщовъ историята на общочовѣшкия напредъкъ.“ И този народъ е *нашиятъ*; и този гений е *българскиятъ!* Той не е нищоженъ!

Ботевъ върва въ творческата самостоятелност и способност на бълг. народъ.

„*Нашиятъ народъ* има свой особенъ животъ, особенъ характеръ, особна физиономия, която го отличава като народъ. — Дайте му да се развива по *народните начали* и ще видите, каква част отъ обществения животъ ще развие той.

(Изъ „Народътъ“ — в. „Дума“).

Ботевъ иска самостоятелно развитие на народа ни на почвата на народностните идеали за достигане самобитна култура.

А защо Ботевъ пише статии за положението на *българския народъ*? Не отъ обичъ ли къмъ него? Не ратува ли той за политическото освобождение на страната си?

А статията за „*Отношенията на Сърбия къмъ насъ*“? Не издига ли българите той? Не пише ли за „*българскиятъ патриотъ*“?

... не остана почти никакво среѣство, за да се подържа онзи революционенъ духъ, който е покрилъ вече *нашата народна нива* и който отъ денъ на денъ чака своя жетваръ.

Какво трѣбва да се прави? Да се мълчи? — Но мълчанието би било престъпление за всѣки човекъ, който обича себе си, народа си и отечеството си.

И ето, въ името на тая любовъ, ние развиваме своето „*знаме*“ и безъ никакво угрizение на съвѣтъта си, безъ никаква злопаметностъ и безъ никакви задни мисли, подаваме ржката си на всѣка честна и патриотична душа.

(Изъ програмната статия на в. „Знаме“).

Тѣзи думи на Ботева не се нуждаятъ отъ пояснение. Ясно е, какъ обича той Отечество си!

Въ кореспонденцията си Ботевъ пише съ сѫщия жаръ за Отечество:

... Азъ съмъ готовъ за цельта да употребя всички страшни среѣства, освенъ подлостта и лжата, защото преди всичко трѣбва да сме човѣци, после вече *българи и патриоти*.

(Изъ едно отъ писмата на Ботева до Ивана Т. Драсовъ).

У Ботевъ живѣе човекътъ, но не посрѣдствено следъ него е *българинътъ, патриотътъ*. Фактътъ, че Ботевъ е готовъ да жертвува всичко, освенъ онова, което унижава човѣшкото му достойнство, за целта освобождението на България — не рисува ли волевото натура на *патриота Ботевъ?*

Благодаря ви, приятели, за до-вѣрието, което имахте къмъ мене и за любовта, която показахте къмъ моето породено отечество.

(Изъ писмата на Ботева до приятелите му)

Ето отговорътъ на тѣзи, които дрѣзватъ да наричатъ Ботева интернационалистъ. Едно отечество има за него, и той се бори за свободата му. Въ името на отечествения идеалъ Ботевъ повежда чета и излага живота си на рисъкъ:

... Двесте души български юнаци, подъ предводителството на Христа Ботевъ, ... отвориха знаме „Свобода или смърть“ и отидаха на помощь на свояти въстаници драма *бълари*, които отдавна се борятъ съ свойте петвѣковни тириани за своята човѣшка свобода и народни права.

(Изъ „Съобщение (телеграма) за вестниците“, писано отъ Ботева, следва на 3 стр.

нитѣ влияния на електрическия полета.

\* \* \*

Почука се . . .

— Влѣзъ! — извика капитанътъ.

На прага застана младъ и строенъ младежъ. Той бѣше неговия ординарецъ Ленчо.

— Една радиограма за Васъ, г-нъ к-нъ, — каза той като я подаде. Джуджевъ я разпечати. Тя гласѣше:

Трѣгни съ бойния дирижабъ Б. 103 за Луната. Въ българската колония чужденциѣ сѫ дигнали бунтъ. Потушете го и накажете подбудителите!

Генералъ В. Г.

Голѣма радостъ обвѣзъ капитана. Той се радваше, тържествуваше. Неговиятъ походъ щѣше да се увѣнчае съ най-хубавия вѣнецъ. Освенъ това, щѣше да види Тинкана. Тя го плѣни съ красотата и душата си. При тръгването си за България Джуджевъ ѝ обеща, че пакъ ще дойде и тогава тѣ ще бѫдатъ заедно за винаги.

— Само една раздѣла ще бѫде за насъ тогава възможна — смъртъта — казваше ѝ той.

Презъ тази дѣлга раздѣла тѣ си пишаха. Писмата на Тинкана бѣха изпълнени съ такива нѣжни думи, сякашъ той бѣше всичко за нея.

— Ние ще бѫдемъ щастливи... много щастливи — мислѣше си капитанътъ. Сепна се . . . Но ако мисията му не излѣзъше сполучлива? Осѫществяването на подобни замисли не бѣше лесно. Дѣлго следъ това той не можеше да се успокои.

Слѣнцето щѣше вече да се скрие задъ среѣния ридъ. Западъ горѣше. Но това не го спираше. Той се

Л. Панайотовъ — В. М. Г.

## За единъ великъ покойникъ.

Преди 18 години, на 17 октомври, запъзъ едно голъмо свѣтило, цѣлъ животъ терзано отъ самота и съкрушене въ стихийния си полетъ отъ човѣшката неправда. Горещъ и плененъ духъ, приведенъ отъ твърде печална сѫдба, Яворовъ бѣ блѣсъка и мълниятъ, раздиращи въ зора кръгозоритъ на по-нови времена, трагичния духъ, израстналъ въ бездна отъ страдания, терзанъ до смърть отъ болка по блѣноветъ за живота, сърдцето горещо и разкъжсано отъ страдание и любовь, отъ жажда и коннечъ по нѣщо далечно, душата, разпъната, неможеща на воля гънки да раздипли и съ мощъ криле си да размаха.

Страдание и любовь, любовь и страдание у него се преплитатъ. Поета люби одухотворена плѣть и тая паменно гореща любовь чертатъ пътеки отъ кръвъ и сълзи, далече задъ предѣлъ на земното, въ царството на виденията и съзерцанията. Той люби и духа за него е плѣть — плѣть, чрезъ която лита въ просторите, да проникне въ тъй страстно желаното духовно съвършенство, каквото за него е душата на любимата жена. Подеми следъ подеми. Душата му пърхва въ битието да дири погубеното и следъ буйнитъ подеми идватъ и се редятъ падения — знайнатата жажда впива въ сърдцето му ноктитъ си и той пада сразенъ отъ живота, защото иска да се слѣе съ безмълвието на красотата и чрезъ нея да се приобщи съ Бога. Той люби, а спѣтникъ на всѣка любовь е страданието и капки кръвъ бележатъ неуловими душевни състояния въ изповѣдите на пѣвеца. Горчиви съмнения разяждатъ плѣтъта му и раждатъ мѫжчителни въпроси, чрезъ които се достига върха на човѣшкото страдание. Бунтовенъ, стремителенъ духъ, чуждъ на всѣко при-

Нѣма три думи, които да се свържатъ по-хармонически отъ „мило отечество България“. Нѣма по нѣжни слова, които да изразятъ онова свето чувство, никога незагасваща, що се тай въ Ботевата душа, отъ следнитѣ:

„... ние си доставихме необходимото, за да се притечемъ въ помощъ на нашите възстанали братя, които се биятъ храбро подъ българския левъ за свободата и независимостта на нашето чисто отечество България.“

(Изъ писмото на Ботева до капитана на „Радецки“).

Самъ Ботевъ пише, че той и другаритъ му сѫ „български възстанници“.

„Наистина, най-голямата добродѣтель въ сърта е любовта къмъ отечеството!“

(Изъ едно отъ Ботевите писма до Ив. Т. Драсовъ).

Не е ли това ржководното начало на Ботева въ дѣлото му?

приготви на бѣрзо исе отправи пеша къмъ военното въздушно пристанище. Рѣжътъ му минаваше презъ Борисовата градина. Отъ дветѣ страни на алеята чуруликаха славеи, скрити въ шубрацитѣ и унасяха съ своите мелодични гласове влюбенитѣ.

Мръкваше се... Джуджевъ се качи на дирижабла Б. 103. Всичко бѣше готово. Той даде заповѣдъ и дирижабътъ ги отнесе безшумно далечъ въ въздушните простири. Нощта бѣше ясна и чаровна. Всичко изглеждаше приказно красиво подъ освѣтлението на планетите. Капитанътъ извика дежурния офицеръ. Искаше да му каже нѣщо, но го отвлѣче бръмчене и писъкъ отъ сирени.

— Какво има?

— Неприятелска лодка — докладва наблюдателятъ.

— Да се унищожи! Насочете къмъ нея „огледалото на смъртъта“ — заповѣда капитанътъ.

Джуджевъ бѣше уморенъ. Легна си, но цѣла нощъ не заспа. Ми-

мирение, той се вглеждава въ безответния въпросъ:

Кога ще грѣхнѣ и въ душата  
На примирение луната?  
Сѫдбата ще ли отреди  
Покой на болниятъ гърди?

Почувствуваъ безисходностъ, Яворовия духъ се намѣта съ всѣчанско бродящата скрѣбъ и се залутва изъ пустинните птици на прозренията, търсящъ забравата и стенящъ въ самотността. Ненаситна въ своите стремежи, душата му се слива съ великата душа на майката природа и се отвръща отъ безсмисления и суетенъ всѣкидневенъ животъ. Тая неудовлетвореностъ блуждае далече изъ птицата и разкрива вѣчния, неудовлетворения стремежъ къмъ недостижимото, вѣчната и тѣжнолечалната поема на скитника на земята, — човѣка, незнайещъ спирка или покой...

Все туй купнение въ духътъ,  
Все туй скиталчество изъ пътъ,  
На който не съзирамъ края  
И погледъ вѣчно устременъ  
Напредъ къмъ утрешния денъ,  
Безъ тамъ пристанище да знае.  
И пакъ въ дни на самота, нѣмашъ другаръ да сподѣли и скрѣбъ и радостъ, той приканва къмъ себе си своята пѣсъ, „несерта блудница“, приканва я къмъ неприветната самотностъ, за да я погуби ведно съ себе си...

Срѣдъ пламъци и адски димъ  
Ний двама съ тебе ще горимъ,  
Красиви въ мрачна грозата  
И грозни въ съяна красота;  
Срѣдъ задухъ нетърпимъ,  
Въ купнение за миръ небесенъ,  
Ний двама тукъ ще изгоримъ  
Ний двама съ тебе, моя пѣсъ!

Живота на Яворовъ бѣ трагедия, която раздвои духа му и той прозрѣ своеото спасение въ смъртъта. Умътъ му, блуждаeки изъ сферите на предчувствията и виденията, не рѣдко, чрезъ сърдцето я е пожелавъ. Тамъ, далече при нея, сѫдътъ мечтитъ, когато уморената душа се е заливала отъ мѣлата на настъпилата нощ — тамъ, далече въ пустинната самота, шепетно сѫдътъ мѣлъ съблазни, далече, де живъ никой ниграве не отива. Къмъ неговия край, страданието неуморно и можътъ се издига надъ любовъта и шемето се понася изъ океана отъ тѣмнината — животътъ и смъртътъ задружно размахватъ крила, мечтитъ му се раждатъ и гинатъ една следъ друга, гонещи цель въ безкрай, цель недостижима, гонена и дирена само отъ „слѣпецъ пробуденъ, слѣпъ отвѣка и навѣкъ“.

За неговия мраченъ и неспокоенъ духъ се зареждатъ мрачни и неспокойни ноши, въ които смъртъта го зове въ студените си обятия, смъртъта, вѣковѣчната сврѣхмисъль, душата на вѣковетъ; и виждайки тѣлпите, странящи отъ нея, той съ презрение се отвръща отъ тѣхъ и заекретва подире ѝ.

Освенъ страданието и скрѣбъта,

сълътъ му бѣше отвлѣченъ къмъ нея, къмъ Тинканата. Той обичаше и бѣше обичанъ — какво щастие! И наистина, нѣма нищо по-хубаво на този свѣтъ, отколкото взаимното вѣлѣчение на сърдцата“.

Изтокъ почна да се червенѣе. Утро — едно топло иясно утро. Въздухътъ прѣсенъ и свежъ. Ведрина вѣше отъ лицето на капитана. Всичко това го правѣше тъй щастливъ. Той се радваше на цѣлата вселена и очакваше пристигането си въ Лунеградъ. Още половинъ часъ и тѣ щѣха да бѫдатъ въ пригрѣдките единъ на другъ.

На бѣлата лента се появява: „Радиограма № 2. Капитане, обстрѣлвайте Лунеградъ съ въздушни бомби, газови ракети и електрически лжчи, защото населението се е мобилизирано и чака пристигането ви, за да унищожи дирижабла. Чакайте нови нареджания.“

Генералъ В. Г.

Лицето на Джуджевъ се помрачи. Той чувствува у него нѣщо да се бунтува, нѣщо да се надига. Искаше му се да извика: „Престанете

единствената му вѣрна и неотмѣнна спѣтница въ неговия нерадъ животъ, въ неговите подеми и падения, въ неговия путь, трънливия путь къмъ неговата Голгота, е волната му мисълъ...“

Въ падения, въ подеми тебе китихъ,  
Ти бѣ царица горда много дни,  
Азъ всѣде бѣхъ и всичко  
запокитихъ,  
Ти скромна съ менъ се уедини:  
На тебъ азъ никога се не наситихъ  
На менъ ти никога не измѣни:  
Свѣта предъ тайнитъ ни  
би се слизаль  
Другарко моя, моя волнамисълъ...

Яворовъ носише въ себе си огъня на Прометея, ненаситна стремежъ на Fausta, безпощадната и дълбока мисълъ на Hamlet и сѫдбата на Байронъ. Той бѣ борецъ като Ботевъ и като него дирѣше смъртъта и може би по-честитъ би билъ, ако бѣ умрѣлъ бродейки по сипеите и чуките на македонските планини. Сѫдбата го пожали и върна въ нашата измѣчена и страдалческа Родина, нейния великъ синъ, за да го убиятъ нравствено съотечествениците му чрезъ недостойна клевета, която той не може да понесе и заради която се принесе въ жъртва, оставайки предсмъртния заветъ на малкото си братче: „Азъ цѣлъ животъ учихъ да не убиватъ, за да ме нарекатъ днесъ убиецъ, затова учи ги да убиватъ, за да не те обвинятъ никога!“

Любовътъ — тихия и нѣжень трепетъ, — и страданието — нестисваща буря, ето откровенията и цвѣтчетата на една изтерзана душа и изповѣдите на смазано, гърещо се въ болки, сърдце. Страданието и любовътъ, това сѫдътъ стихии, вглеждени въ сънищата и видението на Яворовъ, бродящи преублени въ тѣхните и кошмарни ноши и подрънквачи на лира ридаещи тайни на човѣка и пѣвеца и шепнеши мѣжитѣ и купненитѣ на великия покойникъ.

Асенъ Поповъ.

## ИСТОРИЯТА.

На всѣки човѣкъ, каквото общество положение и да има той, се налага дѣлъгъ да се запознае съ въпросите, които сѫдътъ вълнували обществото, ако желае да придобие вѣрна представа за сегашното обществено положение. Зато той трѣбва мислено да се пренесе къмъ миналото, за да разбере, по каквъ начинъ живота и отношенията сѫдътъ възли прѣчи форми, които се явяватъ предъ очите ни днесъ. Само чрезъ изучаване и обяснение на старото можемъ да изучимъ и разберемъ навѣтъ — днешните политически, обществени и икономически форми на държавния животъ и ясно да схванимъ тѣхния развой.

палачи“. Но каква полза? Началството му заповѣдва.

Наближаваха луната.

— Всички по мѣстата си! — изкомандува той. — Отворете „вгледателния барабанъ!“

— Готово, г-нъ капитанъ!

Джуджевъ погледна въ барабана. Той видѣ голъма въоръжена тѣлпа, която искаше тѣхното унищожение. Може, жени и деца — всички се бѣха събрали на въздушното пристанище.

— Нима трѣбва да загинатъ толкова много хора? — мислѣше си той. Джуджевъ искаше да даде вече заповѣдъ за обстрелване, но отъ неговото опитно око не остава незабелязано обстоятелството, че долу между многото хора бѣше и Тинканата. Сега той не се решаваше да даде командата. Въ неговата млада и добродушна душа се борѣше любовътъ и дългътъ къмъ Отечеството.

— Какво да правя? — питаше се к-нътъ. — Но азъ трѣбва достойно да изпълня заповѣдта. Дългътъ ме зове. Преди всичко Родината!

Съ треперяща рѣка той се гот-

ио ние трѣбва да познаемъ и този народъ, къмъ който принадлежимъ, да разберемъ неговия духовенъ животъ, въ общото движение на който плава и нашата житейска ладийка, да схванемъ ясно цѣлта, къмъ която се стремимъ — ето кое съставя най-висши човѣшки интересъ. Къде на друго място човѣчеството се показва въ истинския видъ, въ свояя деятеленъ животъ, ако не въ историята? Този чисто човѣшки интересъ при изучаване на историята изяснява, между многото други проф. Люденъ въ своите лекции по история.

„Най-важниятъ предметъ, съ който може да се занимава човѣкъ, е човѣшкия животъ. Да откриемъ това начало, което се проявява въ разнообразните жизнени явления, да познаемъ висшата духовна сила, която мощно действува въ тѣхъ — това е най-голъмата наслада въ живота. Всемогъщия духъ никадъ не се е проявилъ тъй ясно, както въ действията на човѣшката свобода. Настоящето бѣрзо минава, бѫдещето не е известно и само миналото стои неподвижно и отговаря на нашите въпроси. Равнодушното отнасяне къмъ историята говори за равнодушието къмъ живота и образователността, което никакъ не е свойствено на едно разумно сѫщество. Всѣки човѣкъ, въ пълния смыслъ на думата, запазва въ себе си движението на живата душа. Той се интересува отъ проявите на хуманността и откривението на разума. Този, който може да работи за сегашното, той трѣбва да съзерцава живота и работата на миналото човѣкъ. Съ изследване на неговите стремежи, съ наблюдение кое е издигало, заякало и разнебитвало народите и царствата, ще види какъ при всички човѣкъ, въ пълния смыслъ на думата, запазва въ себе си движението на живата душа. Той се интересува отъ проявите на хуманността и откривението на разума. Този, който може да работи за сегашното, той трѣбва да съзерцава живота и работата на миналото човѣкъ. Съ изследване на неговите стремежи, съ наблюдение кое е издигало, заякало и разнебитвало народите и царствата, ще види какъ при всички човѣкъ, въ пълния смыслъ на думата, запазва въ себе си движението на живата душа. Той се интересува отъ проявите на хуманността и откривението на разума. Този, който може да работи за сегашното, той трѣбва да съзерцава живота и работата на миналото човѣкъ. Съ изследване на неговите стремежи, съ наблюдение кое е издигало, заякало и разнебитвало народите и царствата, ще види какъ при всички човѣкъ, въ пълния смыслъ на думата, запазва въ себе си движението на живата душа. Той се интересува отъ проявите на хуманността и откривението на разума. Този, който може да работи за сегашното, той трѣбва да съзерцава живота и работата на миналото човѣкъ. Съ изследване на неговите стремежи, съ наблюдение кое е издигало, заякало и разнебитвало народите и царствата, ще види какъ при всички човѣкъ, въ пълния смыслъ на думата, запазва въ себе си движението на живата душа. Той се интересува отъ проявите на хуманността и откривението на разума. Този, който може да работи за сегашното, той трѣбва да съзерцава живота и работата на миналото човѣкъ. Съ изследване на неговите стремежи, съ наблюдение кое е издигало, заякало и разнебитвало народите и царствата, ще види какъ при всички човѣкъ, въ пълния смыслъ на думата, запазва въ себе си движението на живата душа. Той се интересува отъ проявите на хуманността и откривението на разума. Този, който може да работи за сегашното, той трѣбва да съзерцава живота и работата на миналото човѣкъ. Съ изследване на неговите стремежи, съ наблюдение кое е издигало,

психологически въпроси. Но това е действително една приказка взета от живота. Извадените на сцената лица съмнительно правдиви, макар и малко романтични. Но нали приказката затова е приказка, защото спрочките и лицата в нея съмнительно романтични, фантастични...

Художествено върни съмнителите на старите, на двамата близнаки, хубавия Ландри и смешния Дедие, на богатата, красива и коравосърдечна Маделон и на Магесницата баба Фадетъ.

Но центърът на вниманието бъде малката Фаншон — Шурецът. Бедната Шурецъ съмнителите всички се подиграват, заради неговата „грозот“ и бедност, ноши въгърдитъ си едно злечно сърдце, способно съмнение да понася страданията които му причиняват другите и на които той се отплаща самосъмнение добро.

Н. Петкова върху ролята на Шуреца бъде великолепна. Тя успя да завладее сърдцата на зрителите (които поради възрастта си, съмнителите към чуждите сърдца), като предаде напълно естествено наиногътъ и чистосърдечието на малката, неразбрана от другите, Фаншон — която излива купнежа на своето малко, измъчено сърдце, лишено от ранно детство от майчини ласки и милувки, предъ собствената си сънка...

Човъчността, която лъжа отъ целята писка, показава и радостите на дребните съмнения, затрогна хубавото въгърдите, разиски пламъка въгърдцата ни, възбуди въ насъ стремежъ за по-добъръ живот...

Споменът за хубавата приказка за дълго ще гръне въ (младенческите ни) душите ни.

## НОВИНИ И СЪОБЩЕНИЯ.

Уредничеството на вестника моли читателите си да го извинят, понеже настоящия брой се забави. Главната причина бъде финансовите затруднения.

В уредничеството отъ този брой влизат: Янковъ Димитъръ и Поповъ Асенъ.

За последен път молиме настоятелите да се отчетат, понеже излизането на вестника е затруднено.

По инициативата на група ученици отъ В. М. Г., се сформира дружество за газова защита. Образуването на това дружество е много навременно и необходимо. Ние желаемъ щото въ всички гимназии въ царството да се образуватъ подобни дружества.

Всичко отнасящо се за вестника въ В. Д. Г. да се дава на уката Живка Людсканова, VII кл.

Продължението на подлистника „Подъ сърбско иго“ поради технически причини се отлага за другия брой.

## ДРУЖЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ.

### София.

**III. м. обр. гимн.** Тази година при гимназията не съществува дружество. Въпреки това между учениците има желание за работа. Така предъ осмокласниците бъха изнесени реферати: „Черно море“ отъ Д. Матлиевъ и „Положението на Македония подъ сърбска власт“ отъ Хр. Христовъ, които възбудиха оживени дебати. Между класовете се приготвя много реферати.

**На 29. декември м. г.** се навършиха 123 години отъ раждането на Гладстона. „Великият старецъ“, както го наричатъ, пръвъ се опълчи срещу традиционната политика на Англия — покровителстване на Турция — и пръвъ надигна гласъ срещу страданията на единъ далеченъ нему народъ — българския. Плодъ на неговата неуморна борба въ парламентъ и общество бъде анкетата на турския звърства. Гладстонъ е величъ държавенъ мажъ за Англия, но той е още по-величъ човекъ за България.

Затова и III мажка образцова гимназия има за свой патронъ Гладстонъ. Уредено бъде скромно тържество въ салона на гимназията, при присъствието на представител на мин. на просветата — г. Д-ръ Доневъ, г. г. столичните гимназиални директори, много гости, учителите, кандидатъ-учителите и учениците при гимназията.

Тържеството се откри съмнителите „Шуми Марица“. Учителят г. Д. Костовъ държа хубаво слово за Гладстона, като изтъкна значението му за България. Гимназиятъ хоръ, умело ръководенъ отъ г. Саевъ, изпълни две песни. Оркестърътъ при гимназията, дирижиранъ отъ учителя г. Терзиевъ, изпълни увертура на „Ифигения отъ Авлида“ отъ Глукъ. Ученикътъ Младеновъ Герасимъ прочувствено декламира Вазовото стихотворение „Св. Клименте“. Следва квинтетъ — Шубертъ, изпълняванъ отъ кандидатъ-учителите при гимназията. Много хубаво бъде изпълненъ терцетъ „Дитирамба“ — Куршманъ отъ кандидатъ-учителя Ив. Пъевъ, съ акомпаниментъ отъ оркестра. Ученици направиха нѣколко красави пирамиди. Тържественото утро завърши съ българска ръченица при задоволството на всички присъствуващи.

**На същата дата**, по инициатива на настоятелството на Младежкия Червенъ Кръстъ при I мажка гимн., бъде уреденъ чай, на който бъха поканени представители на Черв. Кр. отъ почти всички софийски сърдни ученици. Присъствието на 60 души — ученици и ученици.

Въ салона на I. м. г. г-нъ Директоръ на същата откри срещата съмнителите думи, като обеща, че дирекцията на I. м. г. ще окаже най-голема подкрепа за разрастването на Мл. Ч. Кр. Следът това учителът г. Дончевъ, ръководителъ на д-рото

при същата гимназия, говори за бъдещата дейност на дружествата между столичните гимназии.

Ученикътъ отъ VII кл. Ивайло Хаджидимчевъ чете рефератъ на тема „Младежки движения въ чужбина и у насъ“. Разгледа: Младежкото Християнско Дружество, Туристическите д-ва, Скаутската организация, кръжоците и най-после се спре върху Мл. Черв. Кръстъ.

Следът това бъде изпълнена музикалната част. Ученикътъ Цанковъ свири на цигулка, съ акомпаниментъ на пиано отъ Щабековъ. Спиридоновъ свири на чело, акомпаниранъ отъ Тиковъ.

Срещата завърши съподнасяне чай.

А. Г.

### Варна.

**На 28 януари т. г.**, въздържалото дружество при В. Д. Г. има своята обичайна забава въ салона на Девическата гимназия.

Още отъ първия номеръ пролича, че настоятелството, начело съ председател Н. Великова, е положило големо старание и енергия за доброто изнасяне на забавата.

Отлично впечатление направи рефератъ на Симова Надя, на тема „Въздържанието въ услуга на Родината“ въ който се изтъкна, че самото чрезъ въздържанието България ще се спаси и ще подобри положението си. Колкото за музикалните номера, различе си, че бъше положено големо старание отъ страна на участниците, но все пак има още много да се работи въ тая насока; липсващо динамика, изпълнение.

Следът литературо-музикалната част имаше танци, само за ученици. При една приятелска атмосфера игриятъ продължиха до 6—7 часа.

Б. Р. Правището впечатление, че забавата не бъше разгласена между учениците и тъй не можаха да присъствува.

Ученикъ.

На 8 м. м. — втория ден на Коледа, въгимнастическия салонъ на Варна. Дев. Гимназия бъде уредена коледна елха. Поканени бъха всички ученици; и наистина почти всички се отзоваха на поканата. Присъствието съмнителите така г-нъ Директоръ на Гимназията и нѣкои отъ г-да учителите.

Забавата биде открита съмнителите религиозни химни, изпълнени отъ църковния хоръ на г-нъ Ал. Кръстевъ. Следът това съмнителите хоръ изпълни нѣколко коледарски песни.

Въ учителската стая бъде пригответа на закуска за всички ученици. Следът закуската, Директорът на Гимназията г-нъ Николовъ, говори за близостта въ коледните обичаи на българина и тия на германца — за българския коледенъ пънъ и германската ела. Както коледния пънъ у насъ символизира вълнения и неугасващъ пламъкъ на живота, така съмнителите и германската ела е символъ на неотмънния животъ — тъй върхъ на времето, както съмнителите зелениятъ, въчно-свежиятъ листа на елата.

Изпълниха се нѣколко литератур-

но-музикални номера отъ ученички. Елхата бъде открита всръдъ общото очудване и възхищението на ученичките. Разигра се безплатна томбола за всички ученици. Накрая има весела част — хора и танци. Създаде се една задушевна атмосфера, която сближи ученичките. Всички до късно се веселиха въ Гимназията.

Отлично би било по-често да се създаватъ такива общи забави, при които всички ученици могатъ да изживяватъ нѣколко весели и незавидни часове.

Ученичка.

**Туристическа секция при В. М. Г.** Забелязва се напоследък едно големо оживление средъ младите туристи. Настоятелството развива покална просветна дейност.

На 17.XII.1932 год. ученикътъ Ас. Поповъ чете рефератъ на тема: „Старите български столицы“, а на 24.XII. Хр. Христовъ реферира на тема: „Красивото въ природата“. И двата реферата бъха много интересни и съдържателни.

**Уч. Християнско д-во „Св. Ив. Рилски“** на 24.XII.1932 г. има свое първо събрание. Следът кратката беседа на тема „Образование и възпитание“, отъ ръководителя г-нъ Войновъ, се избра настоятелство въ следния съставъ: Председател — Ас. Поповъ; подпредседател — Д. Поповъ; Секретарь — Ст. Стефановъ; Касиеръ — Г. Тодоровъ и членове: Н. Каракашева, Хр. Христовъ и Кириловъ.

## ЖУРЪ.

Туй слуши се неотдавна, Съ дружина върна, славна, Журъ устроиха ученици, Но забъркаха едни трици! Нещешъ ли, на горките, Откриха имъ следитъ. Кога всичко бъде готово Събраха се тъл отново. Единъ грамофонътъ донесе, Другъ пъкъ плочите пренесе, Трети дамитъ докара. Весело ще се прѣкара! И започна грамофона, Танци, игри въ салона. Нищо не смущава ги Журътъ въ разгаръ кипи. Но нали съмнителите, Следятъ дружината отвредъ. Така се слуши този пътъ, Откриха журъ въ този кътъ. Суматоха тамъ настава, Всъки себе си спасява, Единъ стоборътъ прескача, Втори отъ балкона скача. А пъкъ дамитъ, горките, Си проклинаха вечъ днитъ. Но нѣма що да се прави, Хитростъта ни изпревари! Следът туй разпита захвана, И на края какво стана! Тозъ навънка отъ школото, На другъ почивка десетъ дни, А пъкъ на мнозина, Поведението се смѣни. Така излѣзе този журъ, Обаче съ големъ кусуръ, Затуй черпете вий поука, Отъ нашата несполука.

Паякъ.

Желае ли да научите да четете, пишете, превеждате и говорите основно правилно и свободно:

## Френски, Нѣмски, Английски и Италиянски

безъ да напушвате работата и мѣстожителството си — възползвайте се отъ кореспондентните курсове на единственото въ България

## Всеобщо-практическо кореспондентно училище

което последователно по пощата ще Ви изпраща, на посочения отъ Васъ адресъ лекциите съмнителите всички необходими наставления за бързо

леко, рационално и увлѣкательно изучавания на избрания отъ Васъ езикъ.

Пълниятъ курсъ на всъки езикъ отъ 30 двойни лекции въ предплата струва 450 лв., а въ изплащане 600 лв. (по 100 лв., платени ежемесечно на 6 вноски). Записване презъ всъко време на годината, безъ предварителенъ изпитъ или изискуемъ учебенъ цензъ, като за целта съответната сума за записания курсъ и езикъ се изпраща до Дирекцията на Училището — ул. Веселецъ 49, София (Канцелария — Арабинска 21).

Училището, поставено подъ почетния патронажъ и непосредствено ръководство на известния въ българската и чуждестранна книжнина лите-

раторъ, филологъ и чуждестраненъ кореспондентъ А. Л. Лебедевъ — за да осигури усърдъха на наченатото си едукационо дѣло и този — на курсистите си — е ангажирано за свой учебенъ и технически персоналъ, един отъ най-добрите интелектуални сили въ страната — филологи, специалисти-коректори по всъки застъпъ въ него чуждестраненъ езикъ.

Пробна серия отъ двойни лекции по избранъ курсъ и езикъ, придруженъ съ Проспекта на Училището, съдържащъ нуждните упътвания за лекото и правилно изучаване на лекциите и съ право на доплащане Курса въ едномесеченъ срокъ — струва само 20 лева, пратени ни съ прости или препоръчена кореспонденция.